

Voortgangsverslag januari t/m juni 2021

Stichting Straatpastoraat Leiden

Voortgangsverslag 1-2021
Stichting Straatpastoraat Leiden
januari t/m juni 2021

Inhoud:

Femke Post

Henriëtte van den Broek

Beeldmateriaal:

Melle van der Wildt

Carijn Westeneng

Henriëtte van den Broek

Eindredactie en vormgeving

Femke Post

Henriëtte van den Broek

Nog steeds corona....toch hoop!

De inleiding in het vorige Voortgangsverslag, eind december 2020, eindigde met de zin:

Maar om niet helemaal somber te eindigen: er zijn vaccins! Dus toch hoop op betere tijden?

Intussen zijn we een half jaar verder, hebben we steeds minder te maken met maatregelen rond Covid 19, maar staat de pastorale zorg voor dak- en thuislozen nog steeds op een laag pitje.

Aan die zorg op een laag pitje waren we langzamerhand wel gewend: geen vieringen meer en nauwelijks persoonlijke contacten. Straatpastor Femke Post maakte ervan wat er mogelijk was.

Helaas heeft zij zich, zeer tot haar spijt, op 18 maart 2021 ziek moeten melden. Voor Femke en voor de doelgroep een heel moeilijke situatie. We weten nog niet wanneer zij weer aan het werk zal kunnen gaan en we wensen haar beterschap!

In overleg met Femke hebben we voor de vieringen een tijdelijke oplossing gevonden. De viering van 30 mei en 27 juni werden verzorgd door Tomas van Driel, die al eerder tot volle tevredenheid inviel tijdens een vakantie van Femke.

Voor andere activiteiten van het Straatpastoraat worden voorzichtig plannen gemaakt, samen met M25 Leiden/Regio.

Tijdelijke vervanging voor de kerntaken van Femke is niet eenvoudig: daar denken we nog over na, afhankelijk van de duur van haar ziekteverlof.

Bovenstaande maakt duidelijk dat dit Voortgangsverslag beknopt is over het werk.

Maar: er zat opeens toch schot in het vaccineren! Ook de dak- en thuislozen konden in mei in de opvanglocaties een prik krijgen! Dus toch hoop!

Henriëtte van den Broek
secretaris Stichting Straatpastoraat Leiden
juni 2021

De straatpastor aan het werk

Pastoraat

Evenals in 2020 heeft de straatpastor in de eerste maanden van 2021 op een andere manier contact onderhouden met de doelgroep.

Door de strenge coronamaatregelen mocht Femke niet naar binnen bij De Binnenvest aan het Papegaaibolwerk. Soms trof zij iemand buiten en kon er een praatje gemaakt worden.

Gelukkig kon zij haar mensen wel bezoeken in het Sociaal Pension en in het Inloophuis Psychiatrie.

Het grootste deel van de contacten onderhield ze via e-mail en mobiel. Dat was niet ideaal, maar werd duidelijk wel op prijs gesteld.

In verband met de coronamaatregelen kon een aantal vieringen niet doorgaan.

In februari woonde Femke de uitvaart bij van een bewoner van het Sociaal Pension.

Met ziekteverlof

Hoewel Femke Post vol goede moed aan het jaar 2021 begon, bleek zij zich toch ziek te moeten melden door een opeenstapeling van factoren. Een goed gesprek met voorzitter en secretaris resulteerde in een ziekmelding met ingang van 18 maart 2021. Femke deed dat met pijn in het hart en met veel zorg voor haar mensen. In overleg met haar heeft zij die zelf ingelicht en een bericht van afwezigheid op haar e-mail en telefoon gezet.

Vanuit het bestuur zijn de vrijwilligers op de hoogte gesteld en is de afwezigheid van Femke op de website van het Straatpastoraat gezet.

In verband met het coronavirus waren de vieringen al enige tijd gecancelld.

In juni werd besloten de fondsen en een drietal opvanglocaties in te lichten van Femke's afwezigheid.

Vervanging

In april heeft het bestuur, in overleg met Femke, besloten uit te zien naar tijdelijke vervanging, in ieder geval voor de vieringen. Tomas van Driel, geestelijk verzorger in Verpleegtehuis Topaz Zuydtwijck in Leiden, was bereid voor te gaan in de viering van 30 mei en 27 juni. Geen onbekende, want hij nam in het verleden voor Femke waar in haar vakanties en had een goed contact met de doelgroep.

Toekomstplannen

De Boottocht

Vorig jaar juni ging de boottocht voor cliënten van de maatschappelijke opvang in juni niet door in verband met corona. Ook dit jaar leek juni nog een beetje te vroeg. Maar omdat de situatie aan het verbeteren is, hopen M25 Leiden en het Straatpastoraat, dat de boottocht op 9 september wél door kan gaan.

Het Kerstdiner

Ook voor het Kerstdiner voor dak- en thuislozen in de Marekerk op 22 december worden al voorbereidingen getroffen. Evenals in voorgaande jaren zal het diner weer georganiseerd worden door het Straatpastoraat en M25 Leiden/Regio. Vrijwilligers van de Marekerk leveren ook hun bijdrage hieraan.

De Huiskamer

Met Paula van Kalmthout, projectmedewerker van het diaconale project 'Oma gaat op stap' in De Bakkerij ontwikkelde Femke een plan om een huiskamer op te zetten.

Uit het conceptplan voor de Huiskamer:

Wij willen een gastvrije en veilige plek in Leiden initiëren waar oog is voor ieder mens, waar een luisterend oor wordt geboden, waar ruimte is voor ontmoeting en gesprek, waar 'gewoon' een praatje gemaakt kan worden, een kopje koffie kan worden gedronken, waar contacten kunnen worden opgebouwd, waar een pastoraal gesprek gevoerd kan worden met de (aanwezige) geestelijk verzorger.

Het zal een plek zijn waar bezoekers even op adem kunnen komen, contacten met elkaar, de vrijwilligers en de beroepskrachten kunnen opbouwen, in stilte kunnen zijn en kunnen bidden of mediteren. Het zal een plek van signalering zijn, als voorportaal van De Bakkerij, waar al dan niet gericht individuele hulpvragen binnenkomen.

Deze veilige plek zal in ieder geval bestaan uit een huiskamer en een stilteruimte. En als de ruimte het toelaat een (kleine) keuken en een aparte spreekkamer. Een plek die gelegenheid biedt met elkaar in gesprek te gaan. Om onze Huiskamer een huiskamer te laten zijn kunnen wij niet zonder de inzet van beroepskrachten en vrijwilligers.

Aanleiding voor het plan voor een Huiskamer waren onder andere de verhalen die Femke Post hoorde van haar mensen over De Schuilplaats:

'Kijk, in dit gebouw zat vroeger De Schuilplaats. Daar konden mensen twee keer per week gaan eten, kregen ze kleren, konden ze praten'. Ben vertelt me dit terwijl we door de stad lopen. Hij is een aantal jaren dakloos geweest en kwam in die periode, maar ook toen hij later een huis kreeg, graag bij De Schuilplaats. 'Weet je, het maakte daar niet uit wie je was, waar je vandaan kwam, je was welkom. Er waren mannen in nette pakken en vrouwen met tatoeages op hun gezicht, maar we werden allemaal goed behandeld'.

Tomas vertelt me dat hij al die jaren graag bij De Schuilplaats kwam, maar dat deze plek helaas in 2014 gesloten moest worden omdat het pand een andere bestemming kreeg. Hij vertelt me dat hij het mist om daar te zijn, het gaf hem een veilige plek om te bezoeken en zijn vrienden en kennissen te ontmoeten. Hij vindt het jammer dat zo'n plek niet meer bestaat in Leiden.

De Bakkerij en het Straatpastoraat richten zich met name op die groep die geen vast adres heeft, dus ook geen buurt (of buurthuis) heeft, of zich niet thuis voelt in hun eigen huis of in hun buurt.

Er zijn oriënterende gesprekken over een Huiskamer gaande met andere organisaties in Leiden om de plannen verder uit te werken.

Als op den duur een van de winkels uit het pand van de Diaconie aan de Haarlemmerstraat vertrekt, zou daar wellicht de Huiskamer gerealiseerd kunnen worden.

Politieke partijen en dakloosheid

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van 17 maart 2021 kwamen de politieke partijen met hun verkiezingsprogramma's: wat stond daarin over dak- en thuislozen? Een kijkje in de landelijke en Leidse programma's van de negen -toen- grootste partijen. Zie Bijlage 1 achterin het Voortgangsverslag.

Winter aan de Langegracht

M25 Leiden/Regio, het diaconaal jongerenproject van de Diaconie in De Bakkerij, zorgde tijdens de lockdown wel voor de nodige uitdagingen. Want wat gebeurt er als je met de klas zou gaan koken en uitdelen voor dak- en thuislozen, maar je al vanaf half december 2020 niet meer op school komt? Dan kom je gewoon met een klein groepje naar school om toch te koken!

Het is begin februari 2021 als Nederland geteisterd wordt door een dik pak sneeuw.... Toch komen de M25 jongeren van het Driestar College uit Leiden vandaag naar school om een winterse stampot te maken voor de dak- en thuislozen uit Leiden. Vooraf hebben ze een boodschappenlijst gemaakt en berekend hoeveel ze van alles nodig hebben en vanmiddag kunnen ze ermee aan de slag. En wat is er toepasselijker op deze winterdag dan stampot boerenkool met worst?

Iets voor zeven uur 's avonds komen ze aan bij het Stadsbouwhuis, waar al een groepje mensen staat te wachten. Op gepaste afstand gaat iedereen in de rij staan voor een bakje boerenkool en een heerlijk monchou toetje. Daarna gaat ieder weer zijn eigen weg want ja, een praatje na afloop zit er even niet in.

Trots op de M25'ers die door weer en wind zorgden voor een heerlijke warme maaltijd!

Carijn Westeneng,
Projectmedewerker M25 Leiden/Regio

Fondsenwerving

Elk jaar is het weer een hele 'klus' om voor het volgende jaar voldoende financiën binnen te halen voor het werk van het Straatpastoraat. Gelukkig hebben de fondsen voor 2021 weer ruimhartig bijgedragen, soms met een toezegging voor meerdere jaren (of uitzicht daarop!) en is ook het 'Garantiefonds salaris straatpastor' weer meer gevuld, zodat we wat dat betreft tegen een stootje te kunnen.

Ook diaconieën en kerkgenootschappen uit omringende plaatsen droegen bij aan het Straatpastoraat met collecteopbrengsten en giften.

We constateerden echter dat er in de Protestantse wijkgemeenten en RK parochies van Leiden nog niet voor het Straatpastoraat gecollecteerd wordt.

Dat bracht ons op het idee om een verzoek in te dienen om op het Collecterooster voor 2022 en eventueel volgende jaren geplaatst te worden. Een brief met die vraag is verstuurd aan het College van Kerkrentmeesters en de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te Leiden en het Bestuur van de Parochie van de HH Petrus en Paulus te Leiden.

Bestuur

Het Bestuur van het Straatpastoraat Leiden bestaat momenteel uit drie leden van protestantse huize en een uit de rooms katholieke hoek. Er wordt gezocht naar uitbreiding met nóg een rooms katholiek bestuurslid.

Tweemaal een lintje!

Coronaproof, dus op afstand van elkaar en zonder familie en vrienden, werd op 26 april 2021 in de Hooglandse Kerk een koninklijke onderscheiding uitgereikt aan twee vrijwilligers van het Straatpastoraat. Bea Anes en Henriëtte van den Broek werden beiden benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Bea Anes

Bea Anes is al zo'n 22 jaar vrijwilligster in diverse functies binnen de Leidse Protestantse geloofsgemeenschap De Verbinding. Ze verzorgt daar samen met anderen ook gezamenlijke maaltijden voor gemeenteleden en buurtbewoners. Binnen de Serviceflat Schouwenhove maakt zij deel uit van het Pastoraal Team. Bij Diaconaal Centrum De Bakkerij is Bea actief als baliemedewerker en gastvrouw. En tenslotte is ze ook nog actief als vrijwilliger bij de vieringen voor dak- en thuislozen van de Stichting Straatpastoraat Leiden in De Bakkerij.

Henriëtte van den Broek

Henriëtte van den Broek verzorgde sinds 1992 de PR van De Bakkerij in de vorm van de kopij voor het Leids Kerkblad, verslagen en interviews voor de websites en kerkbladen. Daarnaast beheert ze het archief van de diaconie. Van 2002 tot 2010 was ze diaken en

lid van de wijkkerkenraad van de Regenboog in de Merenwijk. Ze maakte die jaren ook deel uit van het Dagelijks Bestuur van de Diaconie en verzorgde de notulen van de DB- en diakenvergaderingen. Sinds 2004 is ze voorzitter van het College van VrouwenKraammoeders, de Goemoers. De laatste jaren is ze ook heel actief als secretaris van het bestuur van de Stichting Straatpastoraat Leiden.

Website

Er is lang en met flinke tussenpozen aan de website van het Straatpastoraat gewerkt. Dat kan nu eenmaal niet anders, wanneer dat door vrijwilligers gedaan wordt. De deskundige bijdrage van Peter Baan was daarbij onontbeerlijk! Eind april 2021 waren de aanpassingen en verbeteringen wat betreft de website klaar. De verhuizing van de hosting naar de Stichting Straatpastoraat Leiden is inmiddels ook gerealiseerd. Peter Baan heeft bovendien een duidelijke handleiding gemaakt voor het gebruik van de website, zodat ook in de toekomst nieuwe bestuursleden ermee uit de voeten kunnen.

We hebben Peter Baan voor zijn hulp bedankt met een bon.

Berichten uit de media

Van januari tot juli 2021 zijn er veel berichten over dak- en thuislozen verschenen in de media, vooral over hun situatie tijdens de pandemie. De tijdelijke aard van de opvang baarde zorgen: ‘hoe zal het de doelgroep vergaan als we weer in een ‘normale’ samenleving aanbeland zijn?’ Uit de meeste berichten komt steeds het grote tekort aan woonruimte naar voren en de grote behoefte aan een eigen plek om tot rust te komen en aan een toekomst te werken.

** Iets minder daklozen

Het aantal daklozen is voor het eerst in jaren weer gedaald, meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het is niet bekend wat voor effect de coronacrisis op het aantal daklozen heeft gehad, omdat de cijfers van januari 2020 voor dit onderzoek zijn gebruikt.

Begin vorig jaar telde Nederland ruim 36.000 daklozen. Daarvoor groeide de groep mensen zonder eigen bed een klein decennium bijna onophoudelijk tot 39.000 in 2018. Over 2019 zijn geen gegevens bekend. Het CBS heeft het

hier over mensen die slapen op straat of in portieken, in een opvanglocatie of bij vrienden of familie. De recente daling komt vooral doordat minder jongeren dakloos zijn.

Tegelijk kwamen er juist meer daklozen bij van boven de 27 jaar.

Ook opvallend is de toename van het aantal mensen met een niet-westerse migratieachtergrond. Deze groep daklozen is sinds 2009 drie keer groter geworden. Vorig jaar maakten zij de helft uit van het totaal. Overigens is het leeuwendeel van de daklozen man en verblijven zij vaak in een van de vier grote steden. Demissionair staatssecretaris Paul Blokhuis (VWS) die over het daklozenbeleid gaat, noemt de daling bemoedigend. ‘Er zijn nog altijd onverminderd veel dakloze mensen in Nederland, maar gelukkig lijkt er iets van een kentering te zijn sinds 2018.

CBS, 21 april 2021

** De wooncrisis is zo urgent dat Europa een rol moet spelen

Ook op Europees niveau is er aandacht voor wonen. In een rapport over de bestrijding van de wooncrisis in de hele Europese Unie worden aanbevelingen gegeven over wonen. Toegang tot adequate behuizing is een fundamenteel recht. 700.000 daklozen in Europa hebben geen of te krappe woonruimte.

Trouw, 20 januari 2021

**Irena woont al 30 jaar hier, waarvan 16 in een tent

De Poolse Irena (54, arbeidsmigrant) kwam 30 jaar geleden hierheen en woonde met haar partner in Den Haag, totdat de burens gingen klagen over zijn alcoholisme en ze het huis uit moesten. De laatste 16 jaar leeft ze in een tent. Aan het begin van de coronacrisis sliep ze in het bos en haalde ze eten bij de soepbus. Door corona zijn er in het land honderden -tijdelijke-opvangplekken bijgekomen in hotels, cruiseboten en gymzalen.

Vaak willen deze ‘niet-rechthebbenden’ niet terug naar hun eigen land, hoe schrijnend hun omstandigheden hier ook zijn. Straatpastor Klaas Koffeman: ‘Nederland is een heel egoïstische land. Kom je uit Roemenië, dan moet dat land jouw problemen maar oplossen. Mensen mogen hier zijn, maar wij gaan geen problemen voor ze oplossen of opvang voor ze regelen. En wat gebeurt er met deze mensen

als de coronamaatregelen worden versoepeld? Dan zullen ze waarschijnlijk uit hun tijdelijke verblijf weg moeten en weer op straat staan’.

Hoe de daklozenwereld er na de pandemie uit zal zien? De gemeenten hebben geen exit strategie. De beste oplossing is: meer bouwen....

Leidsch Dagblad, 12 februari 2021

**** Extra geld voor hulp aan jongeren en daklozen**

Het kabinet trekt 200 miljoen uit om jongeren en kwetsbare groepen door de coronacrisis heen te slepen. ‘We hebben ook een welzijns-crisis’ aldus staatssecretaris Blokhuis. ‘Daar moeten we wat aan doen.’ Het geld is deels bedoeld voor hulp aan dak- en thuislozen.

Leidsch Dagblad, 13 februari 2021

**** In de Maassilo is voor elke dakloze een bed**

Tientallen daklozen slapen tijdens de winterkou in een gigantische discotheek in Rotterdam-Zuid. De meesten zijn arbeidsmigranten uit Oost-Europa. 150 veldbedden van het Rode Kruis staan hier, steeds met anderhalve meter ertussen. Toen het stevig begon te vriezen opende Rotterdam hier een 24-uurs opvang voor daklozen zonder papieren. 75 procent van de slapers is hier man en Oost-Europees. 20 procent komt uit Iran, Irak, Marokko en Algerije. 5 procent is Nederlands. De emoties laaien soms wel eens hoog op, ook ’s nachts, wanneer veel van de slapers onder invloed zijn.

Trouw, 13 februari 2021

**** Opvanghuis voor dakloze LHBTIQ+ers**

In Utrecht startte een pilot: een opvangplek speciaal voor deze groep daklozen. Ze kunnen er tijdelijk wonen en professionele hulp krijgen. Als het goed loopt krijgt het opvanghuis een definitief karakter.

NOS, 17 februari 2021

**** Blijf thuis! Maar hoe doe je dat als je geen huis hebt?**

In een grote reportage vertelt V, die dakloos werd tijdens corona, hoe hij al bijna een jaar met andere daklozen op de zevende etage van een Haags hotel verblijft. Het tijdelijke onderkomen levert hem rust en privacy op. Een verpleegkundig specialist die hem begeleidt, vertelt hoe moeilijk het is om zaken te regelen: instanties zijn minder bereikbaar en er wordt vanuit huis gewerkt. Ondersteuning wordt

meestal niet in een persoonlijk contact gegeven, maar via de telefoon, op afstand. En dat werkt niet goed. Tot 1 juni mogen de daklozen in Den Haag in het hotel blijven. De ‘niet-rechthebbenden’ (o.a. arbeidsmigranten) moeten er op 1 april uit. Ze hebben 4 weken de tijd om een oplossing te zoeken.

Trouw, 25 maart 2021

**** Honderd Rotterdamse daklozen aan huis geholpen**

In vijf maanden tijd kregen ruim 100 daklozen een dak boven hun hoofd: 61 kregen een eigen woning en enkele tientallen een plek in een woonvorm met begeleiding.

NOS, 8 april 2021

****Straatpastor trekt eropuit**

Koffie en een broodje, en indien gewenst een gesprek, dat zeker ook over het geloof mag gaan. Dat bieden straatpastor Hanna Wapenaar en haar vrijwilligers van het straatpastoraat, een project van de Protestantse Diaconie Amsterdam.

Trouw, Tijdgeest, 24 april 2021

**** Ieder mens heeft recht op een dak boven het hoofd**

Tijdens de coronacrisis stonden de deuren van de daklozenopvang open voor mensen die daar officieel 'geen recht' op hebben, zoals arbeidsmigranten, ongedocumenteerden of mensen zonder verblijfsstatus van buiten de EU. In beleidsjargon worden zij 'niet-rechthebbenden' genoemd. Vanaf 18 mei gaan de deuren van de opvang voor deze kwetsbare groepen weer dicht. De term wringt: volgens de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens heeft iedereen het recht op een dak boven zijn hoofd.

Trouw, Opinie, 18 mei 2021

**** Dak- en thuislozen voeren actie tegen sluiten coronanoodopvang**

Belangenverenigingen voor dak- en thuislozen uit de grote steden demonstreerden vandaag tegen de sluiting van de coronanoodopvang. Mensen horen niet op straat te slapen. Tijdens de corona-uitbraak was er voldoende opvang; nu de besmettingen naar beneden gaan blijft die nachtopvang niet langer open... Buiten slapen is onveilig en vermoeiend en zorgt weer voor een uitzichtloze situatie....

NOS, mei 2021

Berichten uit het Leidse

**** Te weinig woningen voor bewoners van de maatschappelijke opvang**

De Binnenvest verwacht dit jaar 200 woningen nodig te hebben om voormalige bewoners weer een eigen dak boven het hoofd te geven. De regio stelt 90 woningen beschikbaar. Voor corporaties is het een hele klus om elk jaar ruimte te reserveren voor de deze groep. Zij moeten ook al huizen beschikbaar stellen voor urgente woningzoekenden en vluchtelingen. Met de aanvraag van 200 woningen wil De Binnenvest een signaal afgeven dat er een groot tekort is aan woningen. En dat signaal is overgekomen, zo blijkt uit de nota van de wethouders: het is beslist noodzakelijk om extra woningen te bouwen en tijdelijke woonvormen te creëren.

Leidsch Dagblad, 28 januari 2021

**** Geen slaapzalen in nieuwe daklozenopvang Leiden**

Daklozen uit de regio die gebruik maken van de centrale opvang in Leiden, krijgen als het meezit vanaf 2024 allemaal een eigen kamer in een nieuw te bouwen opvang die gepland staat op de plek van het kantoorgebouw aan de Langegracht waar nu o.a. woningbouwvereniging De Sleutels gevestigd is. Slapen op een zaal is verre van ideaal, zo stelde De Binnenvest een paar jaar geleden al vast. De gebruikers van de opvang voelen zich er vaak onveilig en de spanningen lopen soms zo hoog op dat er veel mankracht van De Binnenvest nodig is om te zorgen dat de boel niet uit de hand loopt. Bovendien was het slapen op een zaal het afgelopen jaar niet coronaproof, waardoor elders in de stad extra ruimte moest worden gehuurd.

Sinds kort is het ook officieel Haags beleid om te streven naar opvangplekken waar iedereen een eigen kamer heeft. Het Rijk is bereid daar de portemonnee voor te trekken. Een eigen kamer geeft meer rust en privacy, waardoor de dakloze waarschijnlijk weer sneller op de rit wordt geholpen en de zorg goedkoper wordt. In het pand komen 50 kamers.

Leidsch Dagblad, 30 maart 2021

**** Binnenvest, gemeente en GGD denken anders over de winter**

De daklozenopvang van De Binnenvest hanteert andere regels voor de nachtopvang dan de gemeente en de GGD. Volgens de gemeenten en de GGD geldt het winterprotocol (niemand mag op straat gezet worden als het vriest) tenminste tot 21 april en nog langer als de avondklok gehandhaafd blijft. De Binnenvest gaat uit van 1 april, zo bleek SP-raadslid Thomas van der Halm toen hij een 70-jarige dakloze wilde onderbrengen in de opvang aan het Papagaaisbolwerk. Na wat aandringen heeft het raadslid toch een gesprek met een leidinggevende gehad en kreeg de cliënt onderdak. Het raadslid noemt het zorgelijk dat er in de communicatie tussen gemeente, GGD en Binnenvest kennelijk iets niet helemaal goed gaat.

Leidsch Dagblad, 10 april 2021

**** Marco leidde een eenzaam bestaan op straat en helpt nu daklozen als ervaringsdeskundige**

Na jaren op straat te hebben gewoond woont Marco (50) sinds twee jaar in een woning in Warmond. Het is een klein huisje, maar Marco is er dolgelukkig mee. *'Leven op straat hoeft niet het eindstadium te zijn. Je moet knokken voor wat je waard bent. Ik hoop dat ik anderen daar een beetje bij kan helpen'*.

Als ervaringsdeskundige leidde Marco al enthousiast een groep jongeren van M25 Leiden rond langs plekken waar daklozen verblijven en slapen. Ook de vrijwilligers van het Straatpastoraat gaf hij op die manier een kijkje in het leven van een dakloze.

Leidsch Dagblad, 13 april 2021

**** Winter duurt voor daklozenopvang nog tot 1 mei**

De Binnenvest hanteert nog tot 1 mei het winterprotocol. Dat betekent dat de rest van de maand geen klanten op straat worden gezet. Dat zegt Emmy Klooster van De Binnenvest. *'Wij volgen de richtlijnen van VWS.'* Daarover ontstond verwarring door de vele nieuwe richtlijnen die VWS sinds mei vorig jaar achter elkaar publiceerde. Er kwam wel een einde aan de opvang op 1 april van arbeidsmigranten en illegalen, die tot die datum wel naar binnen mochten i.v.m. corona. De Binnenvest heeft alle mensen kunnen opvangen in de 91 bedden in het Papegaais-

bolwerk en enkele tientallen in de aparte winteropvang. Bovendien gaf het rijk extra middelen voor opvang in hotelkamers.

Leidsch Dagblad, 15 april 2021

**** Dak en thuislozen in Leiden gevaccineerd**

In de week van 24 mei begint de GGD Hollands Midden met het vaccineren van dak- en thuislozen in de maatschappelijke opvanglocaties in de regio. Vanaf 18 mei gaan artsen van de GGD naar deze locaties om voorlichting te geven.

Leids Nieuwsblad, 20 mei 2021

****GGD gaat daklozen bij de opvang vaccineren**

GGD Hollands Midden gaat daklozen vaccineren met het Janssen-vaccin en komt daarvoor langs bij de verschillende opvanglocaties.

Leids Dagblad 26 mei 2021

Straatpastor Femke Post

Werkplek en uitvalsbasis:
Diaconaal Centrum De Bakkerij
Oude Rijn 44b
2312 HG Leiden

M: 06-28109931

E: pastor@straatpastoraatleiden.nl

W: www.straatpastoraatleiden.nl

Bestuur

Stichting Straatpastoraat Leiden

Bert Verweij (voorzitter)
Henriëtte van den Broek (secretaris)
Ber Langezaal (penningmeester)
Anneke Fahner (lid vanaf 1 juni 2020)

Postadres:

Diaconaal Centrum De Bakkerij,
Oude Rijn 44b, 2312 HG Leiden

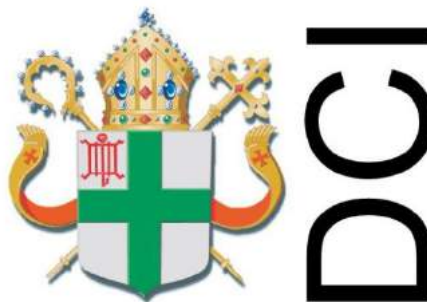
E: secr@straatpastoraatleiden.nl

Bankrekeningnummer:

IBAN: NL21 TRIO 0390.4908.14
(Triodosbank)

Het werk van de
Stichting Straatpastoraat Leiden
wordt mogelijk gemaakt door
kerken, particulieren en onderstaande
fondsen:

**VOGELGEZANG
FOUNDATION**

Bisdom Rotterdam

Bijlage 1

Daklozen in de landelijke verkiezingsprogramma's

De **VVD**: voor veel mensen is het moeilijk een geschikt en betaalbaar huis te vinden. Daar hebben ze een duidelijke oplossing voor: bouwen, bouwen, bouwen.

Er wordt niet over daklozen gesproken.

De **PVV**: wonen is een grondrecht, maar een fatsoenlijk, betaalbaar dak boven je hoofd is allang niet meer vanzelfsprekend in Nederland. De woningmarkt is een puinhoop, die de afgelopen jaren alleen maar groter is geworden. De partij wil 'géén woningen voor statushouders: ónze woningen voor ónze mensen!'

Wat zorg betreft, zegt de PVV, zijn daklozen mensen die wel zorg krijgen, maar daar niets voor betalen.

Het **CDA**: onze grootste prioriteit is dat woningen weer betaalbaar worden. Er moet een nationaal woonplan komen, waarin een kwart van de woningen bestemd is voor starters. Er wordt een aantal belangrijke groepen genoemd voor een huis, zoals leraren en politieagenten en verpleegkundigen.

Er staat niets in over woningen voor daklozen.

D66 heeft het vooral over jongeren en jonge gezinnen, die door een veelvoud van problemen op straat terecht komen en wil zich meer inzetten op preventie en het voorkomen van huisuitzettingen. Door vroege schuldsignalering en de juiste begeleiding kan escalatie worden voorkomen. Daarom moet de aanpak voor jongeren tussen 18 en 27 jaar die dakloos dreigen te raken voortgezet worden.

Het uitgangspunt blijft 'geen kind op straat'. D66 vindt dat de 'buitenslaapboete' niet mag worden opgelegd aan daklozen. Dit leidt tot nieuwe schulden en daarmee tot een stapeling van problemen.

Groen Links: huizen zijn bedoeld om in te wonen (een grondrecht), niet om winst mee te maken. We bevinden ons in de grootste woningcrisis sinds de Tweede Wereldoorlog. De stress bij huizenzoekers stijgt, en het aantal daklozen is in de afgelopen 10 jaar verdubbeld.

De **SP**: na tien jaar neoliberal woonbeleid is in ons land het aantal daklozen verdubbeld. We stoppen met het op straat zetten van mensen met een huurschuld en helpen hen met schuldsanering. Gemeenten maken een sluitend vangnet voor de opvang van dak- en thuislozen en plekken voor begeleid wonen. Met de woningcorporaties maken we afspraken voor een doorstroming naar vormen van zelfstandig wonen.

De **PvdA**: iedereen heeft recht op een fijn en betaalbaar huis. Daarom moet er een minister voor Wonen komen, die 100.000 nieuwe, betaalbare woningen per jaar gaat bouwen. De verhuurdersheffing moet afgeschaft worden en een 'Prins Bernhard'-belasting voor pandjesbazen en beleggers ingevoerd. Het aantal mensen dat noodgedwongen op straat slaapt, is de afgelopen jaren enorm gestegen. Er moeten meer opvanglocaties komen om dakloosheid aan te pakken. En er moet voor gezorgd worden dat meer mensen als eerste een dak boven het hoofd krijgen (*Housing First*) en meer begeleiding zodat ze weer zelfstandig kunnen wonen. De PvdA pleit voor (kleinschalige) beschermde woonvormen voor kwetsbare groepen, waarbij samengewerkt wordt met woningcorporaties.

De **ChristenUnie**: we willen armoede in ons land bestrijden. Met een hoger minimumloon, hogere bijstand, zo snel mogelijk een woning bij dakloosheid en een offensief tegen de schuldenindustrie.

Mensen moeten zo lang mogelijk in het eigen huis blijven wonen, onder meer door zorg aan huis te bieden. Dit vraagt voldoende (geclusterde) huisvesting voor kwetsbare doelgroepen, ook in wijken met meer draagkracht.

Housing First fungeert als leidend principe.

Tijdelijke opvang is nodig voor dak- en thuislozen die verstrikt geraakt zijn in regels en procedures en het zelf even niet meer kunnen, om tot rust te komen. Liefst niet in grote slaapzalen, maar in kleinschaligere locaties met tweepersoons kamers.

Voor daklozen die uitstromen uit de opvang of beschermd wonen, moeten door de gemeenten woonruimte beschikbaar gesteld worden (huisvestingsplicht).

Stimuleren van 'omklapwoningen', zodat mensen die hun leven eindelijk op orde hebben, niet hun tijdelijke woning uit hoeven en elders helemaal opnieuw moeten beginnen.

Dit is onwenselijk en risicovol. In ‘omklapwoningen’ krijgen mensen de kans om te groeien in zelfstandigheid en kan de hulpverlening zich terugtrekken.

Voor (zwerf) jongeren moeten er jongerenregisseurs komen die helpen bij het vinden van een huis, opleiding, inkomen en zorg; zij bieden ook een half jaar nazorg.

De ChristenUnie pleit ervoor dat de kostendelersnorm omhoog gaat naar 27 jaar en dat de zoekperiode van vier weken voor de bijstand van tafel gaat.

De aanpak richt zich op het voorkomen van dak- en thuisloosheid. Eerder werd al bekend dat er 200 miljoen beschikbaar is voor de begeleiding van dak- en thuisloze mensen.

De **Partij voor de Dieren**: niemand hoeft op straat te slapen. In elke gemeente komen voldoende gratis slaapplekken, ook voor dak- of thuislozen die zelfredzaam zijn. Bij slecht weer en kou mag een huisdier nooit een weigeringsgrond vormen voor opvang van de dakloze: ook voor huisdieren wordt een passende plaats gezocht, bijvoorbeeld in het asiel als het niet in de daklozenopvang kan. *Hier wordt voor het eerst de zelfredzame dakloze genoemd, die alleen een woning ontbeert.*

Daklozen in de Leidse verkiezingsprogramma's

In het Leidse **VVD**-programma wordt geconstateerd dat er ernstige en aanzienlijke overlast is voor de buurt in de omgeving van de daklozenopvang aan het Papegaaibolwerk.

De Leidse **VVD** wil dat de opvang binnen twee jaar een andere veiligere locatie krijgt.

Hierover gaat men ook in overleg met de omliggende gemeenten, waar een deel van de daklozen vandaan komt. De ernstige en aanzienlijke overlast in de omgeving van de daklozenopvang gaat zó ver dat bewoners soms hun kinderen niet meer buiten durven laten spelen.

Groen Links Leiden: speciale aandacht moet uitgaan naar het creëren van woonruimte voor kwetsbare groepen, zoals mensen die uitstromen uit de maatschappelijk opvang. Niemand

hoeft op straat te slapen. Er moet voldoende maatschappelijke opvang komen voor dak- en thuislozen en uit- en doorstroommogelijkheden om weer op zichzelf te kunnen wonen.

De **SP Leiden**: extra aandacht verdienen mensen die ondersteuning nodig hebben als het om wonen gaat, zoals ouderen, mensen die als gevolg van persoonlijke omstandigheden tijdelijk geen onderdak kunnen vinden of uit de maatschappelijke opvang komen of mensen die begeleiding nodig hebben om zelfstandig te kunnen wonen.

De **SP Leiden** pleit voor een gezamenlijke aanpak wat betreft wonen en zorg. Mensen met problemen hebben vaak meer dan één probleem, niet alleen geen werk en schulden, maar ook verslaving, psychische problemen, een detentieverleden, dakloosheid of een gebrekkige taalkennis.

Woningbouwcorporaties moeten problemen vroegtijdig signaleren om huisuitzetting te voorkomen en moeten samenwerken met gemeente, zorgverleners, telefoonproviders en energiebedrijven om uitstromers uit de maatschappelijke opvang weer in een woning onder te brengen (begeleid wonen met ambulante hulp).

De **PvdA Leiden** wil Leiden socialer maken. Ze is voorstander van een ruimhartig minimaalbeleid, wil de inkomensgrens van de minimaalregelingen op minstens 120% van het sociaal minimum houden, wil eventuele tekorten op de rijksmiddelen aanvullen en zorgen voor huizen voor onder meer voormalig daklozen in alle wijken van onze stad. Iedereen een dak boven het hoofd. Daarom kiezen wij voor het hebben van een bed-bad-brood-locatie en een daklozenopvang.

Voor de **ChristenUnie Leiden** blijft de opvang van dak- en thuislozen een belangrijk aandachtspunt. We hebben ons ervoor ingezet dat de gemeente daklozen onderdak en eten biedt. Maar we vinden dat de gemeente meer kan doen. Opvang is geen structurele oplossing: dak- en thuislozen hebben perspectief nodig op een beter bestaan. De afgelopen jaren is de opvang voor daklozen verbeterd, maar doordat mensen niet (snel genoeg) uitstromen raakt de opvang overvol. De afstand tussen opvang en zelfstandig wonen is nog te groot.

De **ChristenUnie** wil veel meer inzetten op begeleiding van mensen en doorstromen naar

(semi-) zelfstandige woonvormen zoals sociale pensions.

Evenals in het landelijke verkiezingsprogramma wil de ChristenUnie ook in Leiden 'omklapwoningen' realiseren, zodat mensen in een sociale huurwoning kunnen blijven wonen terwijl ze onder begeleiding kunnen werken aan hun schuldenprobleem en andere problemen. Hierbij is samenwerking tussen instanties waaronder woningcorporaties en vrijwilligersorganisaties als Schuldhulpmaatje noodzakelijk om dakloosheid te voorkomen. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt moeten terecht kunnen op een sociale werkplaats.

Waar dat nodig is moet de gemeente Leiden agressieve praktijken van incassobureaus, waardoor schulden groter worden, tegengaan. De gemeente moet hierin zelf het voorbeeld geven. De ChristenUnie wil dat de gemeente de Voedselbank waar nodig helpt. De Voedselbank is een belangrijk vangnet voor mensen die in deze tijd financieel niet meer rond kunnen komen heeft en gaat de verspilling van voedsel tegen.

Mensen in de opvang moeten persoonlijke begeleiding krijgen om hun situatie te verbeteren.

Meer tussenvormen van wonen zijn bovendien nodig zodat dak- en thuislozen perspectief in hun leven krijgen door re-integratie in de maatschappij.

Partij voor de dieren De gemeente moet er voor zorgen dat ontruiming van gekraakte panden niet leidt tot nieuwe dak- en thuisloosheid. De gemeente Leiden moet zorgen voor goede opvang en hulpverlening met voldoende (extra) opvang voor de doelgroep in de winter. Ze moet huisuitzetting voorkomen door tijdige schuldhulpverlening en steun aan de Voedselbank. Ook huisuitzetting en dakloosheid van kinderen moet actief worden voorkomen.

In de programma's van de lokale PVV, CDA en D66 wordt niet over daklozen gesproken.

Een voorzichtige constatering

Of misschien een voorzichtige conclusie? De daklozenproblematiek blijkt geen hot issue te zijn in de verkiezingsprogramma's, terwijl de laatste tien jaar het aantal daklozen wel is

verdubbeld tot 40.000..... Het lijkt erop dat de meeste aandacht wordt gegeven aan de problemen van dak- en thuislozen in de programma's van de linkse partijen en de ChristenUnie. Deze laatste is een heel sociale partij en in de vergelijking komt deze partij er wel als de beste uit wat betreft haar aandacht en zorg voor dak- en thuislozen. Misschien geen wonder met in haar gelederen Paul Blokhuis, die als staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport al een aantal maatregelen genomen heeft om de positie van dak- en thuislozen te verbeteren.

Voor Leiden valt er voor de doelgroep wellicht het meeste te verwachten van de ChristenUnie. Op 16 maart 2022 zijn er weer Gemeenteraadsverkiezingen, maar of het in de verwachtingen ligt dat de ChristenUnie daarna deel uit zal maken van een coalitie? De tijd zal het leren...

Henriëtte van den Broek
April 2021